

By-, Land- og Kirkeministeriet

25. august 2025

Sagsnr.
2025 - 28064-2

Biskop Peter Birchs høringssvar ad 2025 – 4679, udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Først og fremmest vil jeg gerne takke for det store arbejde styregruppen og de tilhørende arbejdsgrupper har udført i forbindelse med afgivelse af rapporten Projekt forenkling i maj 2025.

Der er – efter en meget stram og efter min opfattelse for kort arbejdsperiode – udført et kæmpe arbejde, der indeholder mange gode forslag til dels at forenkle menighedsrådenes arbejde og dels sigte efter de forbedringer af arbejdsmiljøet, der er så vitale at få gennemført, som også den i 2023 gennemførte undersøgelse af det psykosociale arbejdsmiljø i folkekirken viste.

Jeg kan i det hele tilslutte mig det foreliggende lovforslag, idet jeg dog er enig med styregruppen i, at der vil være nogle afledte konsekvenser ifm. en vedtagelse af lovforslaget i det foreliggende udkast, som har brug for en yderligere/opfølgende udredning.

Det glæder mig – som medlem af APPA, og som biskop - at se, at nogle af APPAs forslag til indsatser er indeholdt i nærværende udkast til lovforslag. Jeg kunne have ønsket mig, at flere af APPAs forslag til forbedring af arbejdsmiljøet havde været afspejlet i udvalgsrapporten, men forslagene om øget professionalisering af ledelsen i folkekirken er efter min opfattelse en nødvendighed for bedre arbejdsmiljø – for alle ansatte.

I den forbindelse vil jeg udtrykke forhåbning om, at lovforslagets forslag om bestemmelse om underretning af biskoppen om påbud fra Arbejdstilsynet vedtages. Jeg vil også udtrykke forhåbning om, at det vedtages, at der skabes en klar hjemmel

for, at muligheden for udelukkelse af et medlem af et menighedsrådet udvides til situationer, hvor medlemmets adfærd vedholdende skader arbejdsmiljøet i sognet og at der indføres mulighed for at fratage enkeltmandsposter for resten af funktionsperioden i de samme situationer.

Jeg finder det nødvendigt, at de foreslåede ændringer i antallet af medlemmer af de fremtidige menighedsråd følges op af en revision af reglerne om valg til biskop, sådan at der sikres en balance mellem små og store menighedsråd og mellem læge og gejstlige imellem i alle stifter i Danmark. Jeg finder det væsentligt, at en ændring i antallet af valgte medlemmer og præster i de enkelte menighedsråd ikke forrykker den balance, de nuværende regler om valg til biskop indeholder.

Jeg hilser forslaget om, at et menighedsråd altid skal have mindst et gejstligt medlem velkomment. Denne ændring i forhold til de nuværende regler, vil kunne give lettelser i det præstelige arbejde i såvel store som små pastorater. I Helsingør stift er der således kvoteansatte sognepræster i såvel store som små pastorater. Det er min erfaring, at en kvoteansat sognepræst - med al respekt for det vigtige arbejde og samvirke, der pågår i menighedsrådene - meget hurtigt kan komme til at anvende en ikke uvæsentlig del af den samlede arbejdstid på deltagelse i menighedsrådsmøder.

Forslaget om, at en provst ikke længere skal være medlem af menighedsrådet – i de tilfælde, hvor der er flere gejstlige i rådet – er et væsentligt tiltag set i lyset af den udvikling provsterollen har gennemgået og stadig gennemgår. Dette bør dog efter min mening følges op af en gennemgang og eventuel ændring af reglerne om ansættelse af provster.

Jeg vurderer, at muligheden for nedsættelse af ansættelsesudvalg, hvor flere sogne er sammen, vil give betydelige lettelser ift. en ansættelsesproces, således at alle medlemmer af rådet ikke behøves af deltage i møderne ifm. ansættelsen. Det er en kendt omstændighed, at for såvel store som små menighedsråd kan det være svært at finde et tidspunkt, hvor alle kan deltage. Dette er et af flere væsentligt tiltag i lovforslaget for at lette menighedsrådene i deres administrative arbejde.

Jeg finder også, at forslaget om muligheden for at afholde virtuelle møder, vil gøre det lettere for medlemmer af menighedsråd at deltage i menighedsrådsmøder i de tilfælde, hvor medlemmet ellers ville være forhindret f.eks. som følge af at medlemmet er på arbejde i f.eks. andre landsdele eller i udlandet.

Jeg hilser også forslaget om, at administrationen af præsteboligerne kan flyttes til provstiudvalgene, velkomment. Jeg havde dog hellere set, at det blev en pligt i stedet

for en mulighed. Jeg er bevidst om og anerkender, at mange menighedsråd ser det som en væsentlig opgave, som de tillige løfter på flotteste og smidigste vis, at sørge for, at en sognepræst, der bebor en tjenestebolig, har ordentlige vilkår i dagligdagen sådan at arbejdsmiljøet fungerer på bedste vis. Ikke desto mindre er der mange eksempler på, at præsteboliger er en del af eller hele konflikstens omdrejningspunkt, hvor forholdet mellem præst og et eller flere menighedsråd ikke fungerer.

Den omstændighed, at det bliver fakultativt at flytte administrationen af tjenesteboligerne kan i yderste konsekvens medføre, at der - som biskop Henrik Stubkjær nævner i sit høringssvar - kommer et A-hold og et B-hold i forbindelse med ansættelser.

Flytning af administration af jordene fra menighedsrådene til provstiudvalgene vil også - som flytning af administration af tjenesteboligerne - sikre et fortsat lokalt islæt ligesom at det vil udgøre endnu en lettelse for menighedsrådene ift. varetagelse af deres mangefacetterede og administrative opgaver.

Jeg skal slutteligt bemærke, at jeg - i lighed med biskopperne Henrik Stubkjær og Henrik Wigh-Poulsen - foreslår gennemførelsen af en ændring, således at menighedsrådene forpligtes til at høre kirkegårdskonsulenterne, hvis rådene skal have den fulde kompetence på kirkegårdene. En sådan forpligtelse for menighedsrådene vil sikre, at der ikke sker en forringelse af de kulturværdier, der er på landet kirkegårde og som også er knyttet til kirkerne.

Dette svar er også afgivet på vegne af stiftsøvrigheden over Helsingør Stift.

Venlig hilsen

Peter Birch

Kopi til:
Alle stifter
Alle provster i Helsingør Stift
Stiftamtmand Henrik J Horster

